

ANDREAS SAMPERS

CONGREGATIO SS.MI REDEMPTORIS
ET CONCILII VATICANUM I, an. 1869-1870

Occasione celebrationis Concilii Vaticani II, nuper a Summo Pontifice Ioanne XXIII aperti, ex documentis archivi nostri generalis aliisque fontibus ea collegimus, quae actuositatem nostrae Congregationis relate ad Concilium Vaticanum I illustrant. Messem non abundantem intulimus, nec nova ac prorsus ignota inventimus; credimus tamen nos rem non inutilem nec confratribus ingratam facere, quando, opportunitatem novi Concilii sequentes, spicas huius materiae legimus — uti in his foliis moris est —, ita ut omnia de arguento, per summa saltem capita, facile et quasi uno oculi ictu comprehendi queant.

i. - *Rector Maior Nicolaus Mauron preces communes praescribit pro felici Concilii exitu.*

Die apertioris Concilii, 8 dec. 1869, appropinquante, RM Mauron (1) litteras circulares Congregationi dedit die 21 nov. (2), quibus subditos omnes monuit pro viribus conferre ad successum summi Ecclesiae Dei consessus «duplici quidem modo: vocationis nostrae officia strenue exercentes et fervidis orationibus Deum omnipotentem deprecantes». Adhortatur ergo Patres, ut labores apostolicos omni sollicitudine et zelo expleant, ipsi funditus radicati in timore et amore Christi. Et prosequitur: «expedire mihi videtur, ut in communibus necessitatibus communes etiam instituantur preces, ideoque omnibus Superioribus praecipio: i. Ut quotidie ad finem examinis vespertini recitentur tria *Ave Maria*

(1) Rev.mus Nicolaus MAURON (1818-1893), Rector Maior electus die 2 V 1855; cfr *Spic. hist.* 2 (1954) 260 n. 105.

(2) *Litterae circulares* RM Nicolai MAURON, Roma 1896, 180-182.

in honorem Immaculatae Virginis sub titulo de Perpetuo Succursu; quibus ter adjungetur *Gloria Patri* in honorem S. P. N. Alphonsi. - 2. Ut incipiendo a die IV Decembris hujus anni usque ad finem Concilii oecumenici quovis Sabbato in singulis Congregationis domibus, secundum praedictam intentionem, unum Missae Sacrificium offeratur. - 3. Ut qui ob temporum perturbationes extra regularem domum vivere coguntur, easdem preces recitent et, decurrente Concilii tempore, unum saltem Sacrum faciant ad eandem intentionem ».

Plures preces praescribere voluisset RM Mauron, sed propter varia locorum adiuncta hisce se continuit, facultatem dans Provincialibus alia quaedam pro opportunitate addendi: « C'est peu de chose, il est vrai, mais je devais avoir égard à certaines petites communautés, surtout par rapport aux Messes à dire. Si quelque Provincial désire, sous ce rapport, prescrire quelque chose de plus à certaines communautés, il pourra le faire librement » (3).

In epistula circulari diei 3 ian. 1870, occasione initii novi anni Congregatis missa, RM Mauron iterum commendavit Concilium: « Neque obliviscamini, cum filii sitis S. Alphonsi, acer- rimi defensoris S. Ecclesiae, nihil magis cordi nobis esse oportere quam felicem exitum SS. Concilii Vaticani ... Corde ergo, ore et opere, orando, praedicando et virtutes omnes exercendo allaboremus, ut quantum in nobis est, abundantissimam caelestem benedictionem Sacro Antistitutum Coetui obtineamus per intercessio- nem Immaculatae Virginis de Perpetuo Succursu » (4).

Quando post expugnationem urbis Romae, die 20 sept. 1870, Concilium suspensum fuit, obligatio precum specialium cessavit (5).

2. - *Editio quorundam tractatum S.i Alfonsi in libro sub titulo « Du Pape et du Concile ».*

In epistula diei 29 dec. 1868 P. Ioannes Kockerols (6), Superior Provinciae Belgicae, P.i Mauron communicavit propositum

(3) N. Mauron ad I. Kockerols, Sup. Prov. Belgicae, Roma 24 XI 1869. - Epistulae mutatae inter Mauron et Kockerols, quae pluries infra allegantur, conservantur in AG Pr.B I ordine chronologico; uti patet, in AG habentur minutae P.is Mauron et originalia P.is Kockerols.

(4) *Litterae circulares RM Nicolai MAURON*, Roma 1896, 184.

(5) Mauron ad Kockerols, Roma 7 XI 1870.

(6) Ioannes Hubertus KOCKEROLS (1823-1894), Superior Provinciae Belgicae a die 19 III 1859 - 16 VI 1874 et denuo a die 20 VI 1880 - 26 IV 1893. - Cfr M. DE MEULEMEESTER, *Bibliographie générale des écrivains Rédemptoristes II*, Louvain 1935, 226; Id., *Glances alphoniennes. Influences doctrinales, apostoliques et culturelles de St. Alphonse de Liguori en Belgique*, Louvain 1946, 157-158.

Pis Iulii Jacques (7) «de publier une brochure intitulée : Le Pape et le Concile, qu'il extrairait des œuvres de St. Alphonse». Haec publicatio non solum inserviret propagationi doctrinae de potestate absoluta et de infallibilitate Summi Pontificis, sed etiam augeret apud episcopos et theologos auctoritatem S.i Alfonsi, ita ut facilius ei titulus Ecclesiae Doctoris concederetur. Respondens die 8 ian. 1869, RM Mauron consensit publicationi huiusmodi libelli («la petite brochure»).

P. Jacques, qui ab an. 1866 seriem operum S.i Alfonsi sub titulo *Oeuvres dogmatiques de St. ALPHONSE DE LIGUORI, traduites et annotées*, edebat (8), statim tractatus S.i Alfonsi, qui ad Papam et Concilium referuntur, collegit, in lingua francogallicam vertit, adnotavit et iam die 25 maii 1869 P. Kockerols P.i Mauron nuntiavit manuscriptum esse terminatum. Plus quam initio cogitavit, sagax editor collegit; non agitur de libello parvae molis, e contra : « Ce sera un très gros volume ». In eadem epistula P. Kockerols rogit P.em Generalem, num opportunum censeat petendi a Summo Pontifice, an liber ei dedicari possit, aut saltem an quaedam verba commendaticia libro praefigere dignetur. Huiusmodi dedicatione aut commendatione enim aestimatio operis valde augeretur, ita ut facilius diffunderetur ope nuntiorum in ephemeridibus et foliis diurnis. Gaudium suum exprimens, quod manuscriptum mox typographo tradi poterit, RM Mauron in responso diei 2 iunii 1869 tamen communicavit, se animum non habere rogandi Summum Pontificem, ut dedicationem operis dignaretur accipere. Ipse approbationem operis dedit sub die 2 aug., S.o Alfonso sacro.

In epistulis sequentibus pluries agitur de numero exemplariorum, quae P. Kockerols P.i Mauron dono dare vult, ut Romae cardinalibus et episcopis praesentari possint. Proponit Kockerols 100 exemplaria (9); Mauron respondit 50 exemplaria sufficere (10); sed quando liber versus finem mensis oct. prodiit (11), Kockerols tamen proprio marte numerum auxit et die 28 oct. bibliopola

(7) Iulius JACQUES (1832-1908), cfr DE MEULEMEESTER, *Bibliographie* II 209-210, III 325.

(8) Vide DE MEULEMEESTER, *Bibliographie* I 256.

(9) Kockerols ad Mauron, Bruxelles 4 VII 1869.

(10) Mauron ad Kockerols, Roma 12 VIII 1869: « Je crois que 50 exemplaires suffisent à tous nos besoins ».

(11) *Du Pape et du Concile, ou Doctrine complète de S. ALPHONSE DE LIGUORI sur ce double sujet*. Traités traduits, classés et annotés par le P. Jules JACQUES de la Congrégation du Très-Saint Rédempteur; Tournai, Casterman, 1869; 8°, XL- 701 pp.

Casterman 80 exemplaria Romam misit (12), quae post duos menses circa advenerunt (13).

Interdum ipse P. Kockerols certum exemplarium numerum iam dono dedit episcopis et theologis in Belgio et in Francia (14), inter quos — suggeste P.e Mauron (15) — Rev.do Bouix, directori ephem. *Revue des sciences ecclésiastiques* (16). RM Mauron, de opere valde contentus (17), mox plura exemplaria cardinalibus et episcopis distribuit et etiam ad ephem. *La Civiltà Cattolica* pro iudicio misit (18). Librum quoque obtulit Summo Pontifici, qui die 5 ian. 1870 P.i Jacques Breve dedit laudibus referatum tam pro S.o Alfonso quam pro editore (19). Die 15 eiusdem mensis RM Mauron P.i Kockerols scripsit, hoc Breve vehementer multorum episcoporum animum movisse atque opus quotidie petitum esse, ita ut per pauca tantum exemplaria sibi superessent (20). Kockerols statim alia 50 exemplaria dono misit (21), quae versus diem 10 martii Romam adlata sunt (22), quando prima 80 iam omnia — uno excepto — distributa fuerunt (23).

In epistulis sequentibus non amplius sermo fit de libro *Du Pape et du Concile*, ita ut pro certo sumere possimus, ulteriora exemplaria Romae non fuisse requisita. Numerus exemplarium Patribus Concilii distributorum ergo circa 120 aestimare licet; in

(12) Kockerols ad Mauron, Bruxelles 3 XI 1869.

(13) Mauron ad Kockerols, Roma 17 XII 1869: Liber nondum advenit; « c'est pourtant cet ouvrage que j'attendais avec le plus d'empressement. Ce livre aurait pu faire un très grand bien en ce moment... J'aime à croire que la caisse ne se fera plus attendre longtemps ».

(14) Nomina eorum in epistulis P.is Kockerols ad Mauron, Bruxelles 3 XI et 16 XI 1869.

(15) Mauron ad Kockerols, Roma 9 VI 1869.

(16) Mox in ephem. 20 (1869 II) 477-478 iudicium optimum insertum est, subscriptum H. M.: « Nul livre ne vint plus à propos... Inutile d'insister sur l'autorité du S. Liguori; elle est immense ».

(17) Mauron ad Kockerols, Roma 12 XI 1869: « Ces volumes me seront très utiles ici à Rome, tant pour le Concile que pour la cause du Doctorat ».

(18) *La Civiltà Cattolica* an. 21, serie VII, vol. 9 (1870 I) 97: « Il nome di S. Alfonso val più di ogni elogio per questo volume, sì opportuno nelle circostanze presenti ».

(19) Breve invenitur inter *Acta et decreta Sacrorum Conciliorum recentiorum. Collectio Lacensis* VII, Freiburg/Brsg. 1890, 1535 c-d; etiam in *La Civiltà Cattolica* supra cit. 339-340. — P. Kockerols inseruit Breve Apostolicum una cum versione francogallica ex adverso in exemplaribus libri, adhuc apud bibliopolam iacentibus. Kockerols ad Mauron, Bruxelles 21 I 1870.

(20) Minutam huius epistulae in AG non invenimus. - Cfr *Chronica Provinciae et Collegiorum [Prov. Belgicae]* VII 311. Conservatur haec *Chronica* manuscripta in AG Bibliotheca 9, 1; aliud exemplar habetur in Arch. Prov. Belgicae, Bruxelles.

(21) Kockerols ad Mauron, Bruxelles 21 I 1870.

(22) Mauron ad Kockerols, Roma 12 III 1870: « Je viens de recevoir les 50 nouveaux exemplaires du livre; ils arrivent au moment propice ».

(23) Mauron ad Kockerols, Roma 25 II 1870.

summa P. Kockerols 130 exemplaria P.i Mauron misit (24). - Non est dubium, quin liber *Du Pape et du Concile* causae infallibilitatis Summi Pontificis valide inservierit, aperiens Patribus doctrinam clare expressam ac theologice bene fundatam S.i Alfonsi de arguento, sicuti etiam favit causae doctoratus sancti nostri Fundatoris (25).

3. - *Episcopi CSSR in Concilio Vaticano I.*

Annis 1869-1870 tres habebantur episcopi CSSR, quibus die iure sedes spectabat in Concilio; unus tantum eorum, Exc.mus Dechamps, de facto summo Ecclesiae concessui interfuit.

a. - Victor Augustus DECHAMPS (1810-1883), Episcopus de Namur a die 25 IX 1865 (praeconizatus in consistorio), consecratus die 1 X 1865 Romae in ecclesia SS.mi Redemptoris Domini nostrae generaliciae annexa (26) ab Em.mo Car. von Reisach, possessionem diocesos initit die 28 X 1865; translatus ad Sedem archiepiscopalem de Malines die 20 XII 1867; postea Cardinalis creatus die 15 III 1875 (27).

De eius auctuositate tempore Concilii Vaticani, a praeparatione usque ad suspensionem, et de auctoritate eius in doctrinis proponendis, discutiendis, definiendis, reiiciendis iam plures actum est. Studia particularia non desunt (28), ab historiographis Ecclesiae saec. XIX (29) et Concilii (30) necessario de ea loquitur, a biographis Cardinalis haec semper extollitur (31). Ultimus horum, P. Mauritius Becqué, in libro suo, quo vitam Cardinalis Dechamps egregie descripsit (32), longe lateque hanc periodum elucidavit,

(24) *Chronica Provinciae et Collegiorum [Prov. Belgicae]* VII 318.

(25) Quasdam observationes de concessione doctoratus S.i Alfonsi (23 III 1871) vide infra § 9 in fine.

(26) Fuit prima consecratio episcopalnis in ecclesia nostra.

(27) Notitia biographica in *Spic. hist.* 2 (1954) 244 n. 35.

(28) R. KREMER CSSR, *L'apologique du Cardinal Dechamps, ses sources et son influence au concile du Vatican: Revue des sciences phil. et théol.* 19 (1930) 669-702. - Em. CAMPANA, *Il Concilio Vaticano. I Il clima del Concilio*, Lugano-Bellinzona 1926, 528-548: Mgr Dechamps (tractat tantum de actuositate Exc.mi Dechamps ante initium Concilii in favorem infallibilitatis pontificiae).

(29) Vide ex ultimis R. AUBERT, *Le pontificat de Pie IX, 1846-1878* (= *Histoire de l'Eglise XXI*), Paris 1952, 311-367: Le concile du Vatican.

(30) Ex.gr. Th. GRANDERATH SJ, *Geschichte des Vatikanischen Konzils I-III*, Freiburg/Brsq. 1903-1906. - F. MOURRET, *Le concile du Vatican*, Paris 1919. - C. BUTLER OSB, *The Vatican Council I-II*, London 1930; versio germanica huius libri a H. LANG sub titulo *Das I. Vatikanische Konzil²*, München 1961.

(31) Biographiae et studia particularia de vita ac de doctrina Cardinalis Dechamps enumerantur a DE MEULEMEESTER, *Bibliographie* II 86-87, III 282; continuatio tabulae a P.e Sampers in *Spic. hist.* 5 (1957) 154.

(32) M. BECQUÉ CSSR, *Le Cardinal Dechamps. I Le Religieux, II Le Prélat*; Louvain, Bibliotheca Alphonsiana, 1956; 8°, XVI-432, 435 pp.

allegans innumera documenta ex variis archivis ac etiam studia historica et doctrinalia iam perfecta, « ce qui nous donne un des plus beaux chapitres du livre : l'action persévérente, modératrice et conquérante de Dechamps au concile du Vatican » (33). Credimus ergo nos pleniori tractationi huius argumenti hic supersedere posse, remittentes ad ea quae iam vulgata sunt, imprimis ad biographiam Cardinalis Dechamps a P.e Becqué compositam (34).

In Concilio Vaticano certo partem magnam ac gravem habuit (35). In ambabus quaestionibus principalioribus, ibi discussis atque definitis, active et quibusdam in adjunctis particularibus non semel modo decernenti intervenit.

Instigante Card. Bilio die 11 ian. 1870 formata est subcommissio pro elaboratione novi schematis constitutionis « De fide catholica » : Dechamps, Pie (Poitiers) et Martin (Paderborn), cui Iosephus Kleutgen SI ut theologus assistebat (36). Post diuturnum et difficilem laborem in subcommissione, in « Deputatione pro rebus ad fidem pertinentibus » et in congregationibus generalibus Concilii tandem die 24 apr. 1870, qui erat dies dominicus *In albis*, primus Concilii fructus ad plenam maturitatem pervenit (37) : solemniter promulgata fuit constitutio dogmatica « De fide catholica » *Dei Filius* (38). Dies magni gaudii certo pro Dechamps, quia sententia principalis doctrinae suae apologeticae, etiam fere quoad formam (39), recepta fuit : « Quin etiam Ecclesia per se ipsa ob suam nempe admirabilem propagationem, eximiam sanctitatem et inexhaustam in omnibus bonis foecunditatem, ob catholicam unitatem, invictamque stabilitatem, magnum quoddam et perpetuum est motivum credibilitatis et divinae suae legationis testimonium irrefragabile » (40).

(33) A. SIMON in *Rev. d'Hist. Eccl.* 52 (1957) 182, quando iudicium argutum libri dat *ibid.* pp. 179-184.

(34) Vol. II pp. 149-203 (Avant le concile, pp. 149-157; Pendant le concile, pp. 158-196; Après le concile, pp. 197-203).

(35) « Au concile du Vatican l'archevêque de Malines eut une situation prépondérante ». - A. LARGENT in *Dict. Théol. Cath.* IV (1911) 178.

(36) Cfr GRANDERATH, o. c. II 457.

(37) *Ibid.* 475.

(38) *Acta et decreta Sacrorum Conciliorum recentiorum. Collectio Lacensis VII*, Freiburg/Brsq. 1890, 248-257. - GRANDERATH, o.c. II 487-508.

(39) Alii aliter iudicant de fonte immediato doctrinae Concilii de Ecclesia ut motivo credibilitatis. R. SCHLUND, *Zur Quellenfrage der Vatikanischen Lehre von der Kirche als Glaubwürdigkeitsgrund*: *Zeitschr. f. kath. Theol.* 72 (1950) 443-459, ut fontem immediatum indicat librum *Theologie der Vorzeit* P. is Ios. Kleutgen SI.

(40) *Collectio Lacensis VII* 252 d. - DENZINGER-RAHNER, *Enchiridion symbolorum* n. 1794. - F. CAVALLERA, *Thesaurus doctrinae catholicae* n. 179.

Maioris momenti et melius cognita est actuositas Exc.mi Dechamps in proponenda doctrina infallibilitatis pontificiae et in refellendis obiectionibus adversariorum. Iam ante Concilium incoepatum sententiam suam de hac materia large vulgavit (41) et ita quidem, ut altum elogium Pii IX sibi promeruerit (42), ac controversiam litterariam de arguento sustinuit cum Exc.mo Dupanloup, episcopo de Orléans (43). Sed neque tempore commorationis Romae calatum quiescere sivit; diversos libellos edidit contra Dupanloup et P.em Gratry.

Dechamps primus fuit, qui petitionem pro definienda infallibilitate porrexit, et iam quidem die 25 ian. 1869 (44). Non sine eius impulsu magna illa petitio peracta est paulo post, cui plus quam 400 Patres subscriptionem dederunt (45). In deliberationibus Concilii de auctoritate pontificia ab initio indesinenter intervenit, maxime impugnans theses gallicanas, quas Exc.mus H. Maret in libris suis proposuerat (46). Semper praesens erat, quando agebatur de proponenda utilitate, necessitate, opportunitate definitionis; quapropter mox inter principes Patrum, qui declarationem infallibilitatis pontificiae promovere studebant, assumptus est (47).

Animatus intimo veritatis zelo (48) et persuasum habens ex confirmatione auctoritatis Summi Pontificis maxima bona Ecclesiae et etiam societati humanae obventura esse, Dechamps totus

(41) *L'infalibilité et le concile général. Étude de science religieuse à l'usage des gens du monde;* Malines, Dessaïn, 1869; 8e, 186 pp. (an. 1869 liber 7 edit. habuit; an. 1870 aliae 4 edit. prodierunt). - Versio germanica a HENRICH: *Die Unfehlbarkeit des Papstes und das allgemeine Concil;* Mainz, Kirchheim, 1869. - Versio italica a F. MANSI: *L'infalibilità e il Concilio generale. Studio di scienza religiosa ad uso della gente del mondo;* Roma-Torino, Marietti, 1869; VIII-222 pp.

De l'opportunité de la définition dogmatique de l'infalibilité du Saint-Siège en matière de foi. Lettre nouvelle de Mgr DECHAMPS pour faire suite à « L'infalibilité et le concile général »; Malines, Dessaïn, 1869; VII-10 pp. - Versio germanica: Ueber die Opportunität der Erklärung der Päpstlichen Unfehlbarkeit; Mainz, Kirchheim, 1869. - Haec epistula ulterioribus editionibus libri *L'infalibilité* inserta fuit.

(42) Die 26 VI 1869 Pius IX Breve dedit Exc.mo Dechamps, quod ille in ultre. edit. libri inseruit. - *Collectio Lacensis* VII 1261-1262 (textus litterarum); etiam apud Eug. CECCONI, *Storia del Concilio ecumenico Vaticano. I 2 Documenti*, Roma 1878, 848: Doc. CCXVIII.

(43) Vide E. CAMPANA, *Il Concilio Vaticano I* 537-548. - Etiam G. DEJAIFVE SI, « Ex sese, non autem ex consensu Ecclesiae »: *Salesianum* 24 (1962) 283-284.

(44) *Collectio Lacensis* VII 921-923. - GRANDERATH, o.c. II 135.

(45) *Collectio Lacensis* VII 923-932. - GRANDERATH, o.c. II 141.

(46) *Du concile général et de la paix religieuse I-II*, Paris 1869, et *Le pape et les évêques. Défense du livre sur le concile général*, Paris 1869. - Exc.mus Henricus Maret (1805-1884), episcopus tit. de Sura (22 VII 1861), erat decanus Facultatis theologicae Universitatis Parisiensis ab an. 1853.

(47) R. AUBERT, *Le pontificat de Pie IX* 326: « ... celui qui apparut à plusieurs reprises comme le chef réel du groupe infallibiliste, Mgr Dechamps... ».

(48) Cfr GRANDERATH, o.c. II 152.

se dedit ad removendas difficultates et incertitudines, quae definitioni dogmaticae obstabant. Gratia suae tenacitatis propositi sed etiam suavitatis in actione certus numerus haesitantium et eorum, qui sententiae magis moderatae dediti erant, in fine suum *placet* novo dogmati (49) dederunt, eo vel magis quando definitio finalis melius circumscripta fuerat. Quod tamen non omnes Patres, maxime quosdam amicos ut Dupanloup et von Ketteler, ad amplectendum suam sententiam adducere potuit, erat ei causa sinceri doloris.

Quo spiritu ductus Dechamps egit, deliberavit, scripsit in Concilio, videri est in allocutione, quam post redditum in cathedrali sua ecclesia habuit : « Le principe de tous les troubles, c'est l'erreur qui trouble les esprits; et c'est en proclamant la vérité que le Concile apporte au monde la vraie source de toute paix et de toute délivrance. *Veritas liberabit vos* » (50).

- b. - Carmelus VALENTI (1798-1882), Episcopus de Mazara del Vallo (Trapani) a die 27 IX 1858 (praconizatus in consistorio), consecratus die 3 X 1858 Romae in ecclesia S.i Laurentii in Panisperna ab Em.mo Ant. Cagiano de Azevedo (51), possessionem dioeceseos iniit die 19 X 1858 (52).

Nomen eius habetur in tabula praelatorum, qui ius habebant Concilio interveniendi, typis data in opere P.is Granderath (53), sed ibi asterisco notatur, quo significatur eum de facto Concilio non interfuisse. In actis Concilii (54) aliisque documentis (55), quae ad Concilium spectant, Exc.mum Valentii revera non invenimus.

In documentis, quae nobis prostant, frustra quaesivimus nuntium vel explicationem huius absentiae.

- c. - Ioannes Baptista SWINKELS (1810-1875), Episcopus titularis de Amorio (56) a die 25 IX 1865 (praconizatus in consistorio, eodem die ac

(49) Expressio « novum dogma » Exc.mo Dechamps non placuit; erat enim veritas evangelica. - Allocutio eius habita nomine « Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus » in congregatione generali die 17 V 1870; apud J. MANSI, *Sacrorum Conciliorum nova et amplissima collectio* LII, Arnhem-Leipzig 1927, 65-71.

(50) *Oeuvres complètes* de S. E. le Cardinal DECHAMPS XI 168.

(51) *Cronaca della Casa generalizia del SS.mo Redentore* I (1855-1899) p. 24, ubi sub die 4 X notatur, Exc.mum Valentii die post consecrationem prandio communitatis interfuisse; observatur : « Monsignore conserva l'abito della nostra Congregazione ».

(52) Notitiae biographicae in *Spic. hist.* 2 (1954) 277 n. 174. - Vide etiam S. GIAMMUSSO CSSR, *I Redentoristi in Sicilia. Memorie bientenarie, 1761-1961*, Palermo-Uditore 1960, 220.

(53) GRANDERATH, o. c. I 504 n. *874; Valenti.

(54) Deest ex.gr. eius subscriptio in petitione praelatorum Regni Utriusque Siciliae pro definienda infallibilitate. - *Collectio Lacensis* VII 934-935.

(55) *Catalogo alfabetico degli Eminentissimi Cardinali, Patriarchi, Primiati, Arcivescovi, Vescovi ... presenti in Roma, che hanno sede nel Concilio I ecumenico Vaticano ...; Roma, Tipi dell'Osservatore Romano, [1869]; 8°, 38 pp. - Exemplar in AG XLIII 1.*

(56) De difficili et complicata quaestione, num episcopis titularibus ipso iure competeteret Concilio interveniendi, et de solutione adhibita cfr GRANDERATH, o. c. I 90-97.

Dechamps), consecratus die 15 X 1865 's Hertogenbosch in ecclesia S.i Iosephi annexa collegio CSSR ab Archiepiscopo Ioan. Zwijzen; nominatus Vicarius apostolicus de Suriname die 12 IX 1865 (57), ubi die 26 III 1866 appulit (58).

In tabula apud Granderath (59) etiam nomen Swinkels asterisco signatur, et hoc casu quaedam documenta absentiam explicantia invenire potuimus.

Quamquam Concilio assistere vehementer desiderabat — «nihil nobis carius, nihil sanctius foret» —, tamen propter diversas rationes imprudens ei videbatur longior absentia ex sua missione. In epistula diei 15 iulii 1869 ad Card. Alex. Barnabò, S. Congreg. de Propaganda Fide praefectum, has rationes exposuit: penuriam nempe operariorum in missione et timorem, ne tempore absentiae Vicarii gubernium coloniale et acatholici quasdam rationes missioni adversas inirent (60). Hanc epistulam misit ad RM Mauron, qui petitionem meliori forma redactam Cardinali Barnabò transmisit (61), quia ipse etiam intellexit, «qu'il en résulterait un dommage réel, si vous quittiez en ce moment Surinam, où votre personne est si nécessaire pour empêcher qu'on n'y porte les deux lois fatales à la mission dont vous parlez» (62). - Die 7 sept. 1869 Card. Barnabò Exc.mo Swinkels rescripsit, Summum Pontificem petitioni benigne annuisse (63), quem consensum RM Mauron quoque ei communicavit in epistula diei 5 nov. (64).

Postquam decreta Concilii ipsi pervenerant, Vicarius apostolicus plenum assensum eis dedit in litteris die 4 jan. 1871 Pio IX missis (65), qui die 26 apr. 1871 in epistula m.p. subscripta responsum ei dedit (66).

(57) Notitiae biographicae apud DE MEULEMEESTER, *Bibliographie* II 414; etiam in *Het Petrus Donders Tijdschrift* ('s Hertogenbosch) 21 (1940/41), 11-13, 32, 52, 76.

(58) Exc.mus Swinkels cum 3 sociis missionariis die 26 III 1866 in Paramaribo advenit; die 20 II. navis e portu Nieuwediep (Den Helder, Nederland) avecta est. Vide Swinkels ad Mauron, Paramaribo 3 IV 1866; AG Pr.H Vice-Prov. Surin. I. - Corrigendus est hoc sensu [A. BOSSERS CSSR], *Beknopte geschiedenis der katholieke Missie in Suriname*, Gulpen 1884, 263 et [351, 353].

(59) GRANDERATH, o.c. I 503 n. *844: Swinkels.

(60) Originalis epistula conservatur in AG Pr.H Vice-Prov. Surin. I.

(61) Conservatur adumbratio ab ipso RM Mauron exarata in AG 1.c.

(62) Mauron ad Swinkels, Roma 8 VIII 1869. - Ibid.

(63) Originalis epistula conservatur in Arch. Curiae de Paramaribo (olim Arch. Vicariatus Surinamensis) A 47.

(64) Minuta epistulae in AG Pr.H Vice-Prov. Surin. I.

(65) Minuta epistulae in Arch. Curiae de Paramaribo A 50. - Swinkels has litteras Romanas misit ad RM Mauron una cum epistula diei 4 I ad eundem (AG 1.c.), qui die 11 II ei rescripsit, se litteras transmisisse Cardinali Barnabò (ibid.).

(66) Arch. Curiae de Paramaribo A 51. - Has Pii IX litteras in Appendice n. 1 transscribimus.

4. - *Theologi CSSR in Concilio Vaticano I.*

Praelati, uti mos est, in adiutorium sibi assumebant quendam theologum, ut ipsis assisteret in diudicanda doctrina proposita et in concipienda doctrina proponenda. Quidam Congregati ad hoc munus a diversis praelatis rogati sunt: unus tantum eorum, RP Haringer, de facto ut theologus summo Ecclesiae confessui interfuit a principio usque ad finem; alias, RP. Pecorelli, ut videtur, per primum mensem.

a. - P. Michael Haringer (1817-1887) (67), Romae degens iam ab an. 1855, quando Vocalis Prov. Germanicae Capitulo generali intervenerat et die 19 iulii Consultor Rectoris Maioris electus fuerat, in Urbe famam boni theologi et canonistae sibi acquisierat (68). Epistula diei 19 sept. 1859, a Card. Iac. Antonelli subscripta (69), ei communicata fuit enumeratio inter Consultores S. Congregationis Indulgentiarum et SS. Reliquiarum (70), cui usque ad mortem, i.e. per circa 30 annos operam suam dedit, quae magni aestimabatur (71). Paulo post cooptatus est inter socios Academiae Religionis Catholicae (72), uti Academiae Praeses, Card. Fab. Asquini, ei die 20 febr. 1862 notificavit (73), quod certo in signum eximiae scientiae theologicae sumendum est (74).

Quia optime notus erat Exc.mo Vincentio Tizzani, Archiepiscopo titulari de Nisibi, Cappellano Maiori in exercitu pontificio, propter indefessos labores apostolicos apud milites Romae alibique degentes (75), ab ipso invitatus est die 12 nov. 1869, ut

(67) Notitiae biographicae in *Spic. hist.* 2 (1954) 251 n. 67.

(68) Publicationes theologicae P.is Haringer enumerantur apud DE MEULEMEESTER, *Bibliographie II* 180-181.

(69) Originalis epistula conservatur in AG Personalia (Haringer).

(70) De hac S. Congregatione, suppressa die 28 I 1904, cfr N. DEL RE, *La Curia romana. Lineamenti storico-giuridici*², Roma 1952, 140-143.

(71) Ut patet ex.gr. ex epistula Praefecti Card. Bilio diei 28 X 1876. - AG Personalia (Haringer).

(72) De Academia Religionis Catholicae cfr MORONI, *Dizionario ... I* (1840) 53-54; etiam N. VIAN, *Pont. Acc. romana di S. Tommaso d'Aquino e di Religione cattolica = Enc. Catt. I* [1948] 171.

(73) Diploma conservatur in AG Personalia (Haringer).

(74) Postea, die 23 VI 1873, etiam renuntiatus est Consultor S. Congregationis Indicis. - Epistula a Card. I. Antonelli subscripta conservatur in AG 1.c.

(75) Cfr [A. WALTER CSSR], *Villa Caserta*, Roma 1905, 64, 75-76. - Diversa documenta illustrantia hunc apostolatum adsunt in AG, et plura narrantur in Chronicis Domus generaliciae.

theologi sui partes suscipere vellet (76). Consentiente RM Mauron P. Haringer huic desiderio morem gessit (77).

b. - P. Franciscus Xaverius Pecorelli (1816-1888) (78) invitatus est ab Exc.mo Francisco Gallo, Episcopo de Avellino, ut ipsi tamquam theologus in Concilio assisteret. Die 23 oct. 1869 episcopus hanc suam electionem RM Mauron communicavit (79), qui die 29 eiusdem mensis P.i Pecorelli scripsit, nuntium sibi admodum acceptum venisse, quia ipsi auxilio esse posset in agendo cum epis copis neapolitanis (80).

Probabiliter P. Pecorelli cum episcopo Romam advenit versus diem 25 nov. (81), sed non usque ad finem Concilii mansit; post mensem iam rumor eius reditus sparsus est (82). Die 15 ian. 1870 revera Neapolim rediit (83) et ex epistulis mox inter ipsum et RM Mauron datis desumimus, rationem huius profectionis praematurae haberi in dissidiis ortis cum Exc.mo Gallo (84), qui ipse per totum tempus Concilii mansit, quamquam sessioni IVae, quando constitutio *Pastor aeternus* in suffragium missa est, non intervenit (85). Ex epistulis, quae a mense ian. 1870 constanter inter RM Mauron, Romae, et P.em Pecorelli, Neapoli, mutatae sunt, concludimus P.em Pecorelli Romam non esse reversum ad munus theologi Exc.mi Gallo exercendum (86); a die 14 usque ad diem 25 iunii ta-

(76) *Cronaca della Casa generalizia I* 107 sub die 14 XI 1869.

(77) [WALTER], *Villa Cacerta* 96, narrat, P.em Haringer singulis Concilii sessionibus interfuisse.

(78) PECORELLI Franciscus Xaverius; *8 XI 1816 Napoli; admissus ad noviciatum 16 I 1838, *vest.* 2 II 1838. *prof.* 6 X 1839 Ciorani; *sac.* 5 VI 1841 Agrigento; † 12 I 1888 Napoli. - Cat. I 73^v; Cat. II 219; Cat. V 48^v et 158^v; AG XVI D 58 (epistulae quoad unionem 1867-69). AG Pr.N VIII 14 (multae epistulae ann. 1869-1887).

(79) Epistula scripta est ab ipso P.e Pecorelli et subscripta ab episcopo. - AG Pr.N VIII 14.

(80) Mauron ad Pecorelli, Roma 29 X 1869: « La lettera di Mons. Vescovo di Avellino mi è stata di sommo gradimento, perché mi annunzia di aver fissato V. R. per suo teologo al Concilio; e così la medesima R. V. potrà essere utile anche a me nelle relazioni che dovrò avere coi vescovi napoletani ». - Ibid.

(81) « Partiremo... dopo i 20 Nov. ». Gallo ad Mauron, Napoli 23 X 1869. - Ibid.

(82) Mauron ad Berruti, Roma 7 I 1870: « Avendo inteso che il P. Pecorelli verrà a Napoli nella seconda metà del corrente mese ». - AG Pr.N I.

(83) *Cronaca della Casa di Monterone, 1815-1891*, p. 164: « Il giorno 13 di questo mese [di gennaio 1870], giovedì, venne a pranzo P. Pecorelli, che doveva partire il 15 per Napoli ».

(84) Pecorelli ad Mauron, Napoli 18 I et 27 II 1870; vide etiam de hac re Mauron ad Pecorelli, Roma 25 I et 24 II 1870. - AG Pr.N VIII 14.

(85) *Collectio Lacensis* VII 1000 b.

(86) Certo errat S. SCHIAVONE, *Biografie dei Redentoristi napoletani più ragguardevoli per santità, dottrina e dignità*, Pagani 1938, 327: « Fu a Roma [P. Pecorelli] con Mons. Gallo, Vescovo di Avellino, come teologo, per la proclamazione del dogma dell'Immacolata nel dic. 1854 ». - Exc.mus Gallo praeconizatus fuit die 23 III 1855.

men dimoratus est in domo nostra ad B.M.V. in Monterone, quando processum informativum beatificationis P. is Ian. Sarnelli in Urbem portaverat (87).

c. - Exc.mus Dechamps, qui sibi theologum ex clero saeculari elegit — Rev.mum Beelen, professorem Universitatis Lovaniensis (88), et post huius repulsam Rev.mum Bogaerts, Vicarium suum generalem (89) —, mense dec. 1868 P.i Kockerols communicavit, se etiam Patrem CSSR ut theologum aut potius canonistam Romam secum ducere velle (90), et quidem P.em Ant. Konings vel ipsum P.em Kockerols. Postridie hoc suum consilium RM Mauron proposuit (91). P. Kockerols paucos post dies de colloquio cum Exc.mo Dechamps habito ad RM Mauron retulit, timorem suum efferens, ne Dechamps intenderet hunc confratrem theologum potius tamquam simplicem secretarium privatum : « un homme entièrement à sa disposition,... une espèce de secrétaire toujours prêt à tout » (92). De facto iam paulo post translationem suam ad Sedem de Malines Dechamps P.em Konings, tunc Superiorem Provinciae Hollandicae, ut secretarium privatum (« secrétaire intime ») requisivit (93), sed frustra (94). Etiam hac vive RM Mauron episcopo significavit, propositam electionem sibi minus felicem videri, cum nec P. Konings nec P. Kockerols ut veri canonistae, laboribus Concilii apti, considerari possent et munus secretarii privati melius sacerdoti saeculari conveniret (95).

Etiamsi RM Mauron non expresse proposito sibi facto consentire recusaverit (96), Dechamps mentem eius plane intellexit ac responso eius acquievit (97). Et hoc modo quaestio de theologo conciliari ex confratribus eligendo pro Exc.mo Dechamps finem habuit : « Mgr Dechamps a accepté de bonne grâce les raisons que j'ai fait valoir pour ne lui donner ni l'un ni l'autre des Pères qu'il demandait; il les a trouvées fort justes. D'après ce qu'il m'a écrit,

(87) *Cronaca della Casa di Monterone, 1815-1891*, p. 169.

(88) Kockerols ad Mauron, Bruxelles 29 XII 1868. - AG Pr.B. I.

(89) Kockerols ad Mauron, Bruxelles 7 III 1869. - Ibid.

(90) Kockerols ad Mauron, Bruxelles 29 XII 1868. - Ibid.

(91) Dechamps ad Mauron, Malines 24 XII 1868. - AG Pr.B XII 1.

(92) Kockerols ad Mauron, Bruxelles 29 XII 1868. - AG Pr.B I.

(93) Dechamps ad Mauron, Namur 19 XII 1867. - AG Pr.B XII 1.

(94) Dechamps ad Mauron, Malines 21 III 1868. - Ibid.

(95) Mauron ad Dechamps, Roma 7 I 1869. - Ibid.

(96) Mauron ad Kockerols, Roma 8 I 1869. - AG Pr.B I.

(97) Dechamps ad Mauron, Malines 12 I 1869 : « Oui, c'est vrai, un théologien comme celui que je choisirai me suffira, à Rome surtout ». - AG Pr.B XII 2.

il se contentera de prendre avec lui un théologien, et il ne sera plus question ni de V. R. [P. Kockerols] ni du P. K[onings] » (98).

5. - *Hospites in Domo generalicia tempore Concilii.*

Sicuti in omnibus aliis collegiis et conventibus Romae (99) ita etiam in Domo nostra generalicia, tunc communiter « Villa Caserta » nuncupata (100), quidem Patres et theologi Concilii hospitium invenerunt.

Exc.mus Dechamps, invitus uti P.i Mauron nuntiavit, constrictus fuit a suis episcopis suffraganeis ad habitandum tempore Concilii in collegio belgico (101). RM Mauron ei rescripsit rationes huius decisionis ipsi elucere, et exinde se nihil opponere posse (102).

- Postquam Romam advenerat, mox Dechamps salutandi causa RM Mauron adiit et die 4 nov. 1869 prandium cum communitate in Domo generalicia sumpsit (103).

Quamquam forse quattuor episcopi hospitium in Villa Caserta quaeasierunt (104), de facto tres apud nos tristaverunt (105) :

Exc.mus Michael PAYÁ y RICO, promotus Episcopus de Cuenca in Hispania die 25 iunii 1858 (postea cardinalis); advenit cum comitatu die 18 nov. 1869; profectus est die 25 sept. 1870.

Exc.mus Nicolaus ADAMES, promotus Episcopus titularis de Halcarnassos die 11 martii 1863, Vicarius apostolicus de Luxembourg; advenit die 21 nov. 1869.

Exc.mus Benvenutus MONZON y MARTINS, translatus Archiepiscopus de Granada die 8 ian. 1866; advenit cum comitatu die 28 nov. 1869; profectus est die 29 oct. 1870 (106).

(98) Mauron ad Kockerols, Roma 23 II 1869. - AG Pr.B I.

(99) Cfr GRANDERATH, o. c. II 4-5.

(100) Hoc modo indicatur ex.gr. in *Catalogo alfabetico degli Eminentissimi Cardinali...* (vide supra not. 55).

(101) Dechamps ad Mauron, Malines 26 VII 1869: « Je suis préoccupé et triste d'une chose que je ne puis éviter. Les évêques belges veulent que leur Métropolitain reste au milieu d'eux pendant le concile au collège belge, où tous les appartements sont prêts. Je suis dans l'impossibilité de leur refuser cela ». - AG Pr.B XII 2.

(102) Mauron ad Dechamps, Roma 31 VII 1869. - Ibid.

(103) *Cronaca della Casa generalizia* I 106-107.

(104) Mauron ad Berruti, Roma 15 X 1869: « Qui a Roma non posso aumentare il numero dei soggetti, dovendo alloggiare quattro vescovi col rispettivo seguito ». Idem ad eundem, 14 XI 1869: « ... dovendo alloggiare tre vescovi col loro seguito ». - AG Pr.N I.

(105) *Cronaca della Casa generalizia* I 107-113. - [WALTER], *Villa Caserta* 96-97.

(106) Cum Exc.mo Monzon y Martins venit etiam RP Victor Lojodice ut confessor et interpres, qui tamen iam die 15 II 1870 in Hispaniam reversus est. - Cfr epistulas inter RM Mauron et P.em Lojodice datas in AG Pr.Hp II 1869-1870; *Cronaca della Casa generalizia* I 107-108.

Etiam Christophorus Cosandey (1818-1882) (107), qui arctissima ab ipsa pueritia familiaritate cum RM Mauron coniunctus erat (108), tempore commorationis romanae in Villa Caserta hospitium invenit (109). - Cosendey die 4 oct. 1869 nominatus fuit consultor commissionis pro disciplina ecclesiastica (110).

N.B. - Utrum etiam quidam consultor aut theologus Concilii in domo nostra ad B.M.V. in Monterone habitaverit, nescimus, sed non videtur probabile propter angustiam domus (111). RM Mauron P.i Pecorelli ibi hospitium obtulerat (112), quando in procinctu erat Romam veniendi ut theologus Exc.mi Gallo; sed alibi tunc commoratus est (113). - Multi tamen sacerdotes et quidam episcopi Missam in ecclesia domui annexa quotidie celebraverunt (114).

6. - *Consensus praelatorum in Villa Caserta.*

Sed magis directe insuper Domus nostra generalicia particeps esse meruit laboribus praeparativis Concilii: plures certus praelatorum numerus intra eius mura convenit ad deliberandum de iis, quae postea in ipsius Concilii congregationibus et sessionibus tractanda essent.

Prima sessione solemni Concilii die 8 dec. 1869 celebrata, Patres mox inter se consultationes instituerunt de membris eligendis in «Deputationem pro rebus ad finem pertinentibus». A principio iam enim elucebat, compositionem «Deputationis de fide» maximi momenti fore pro solutione rei controversae circa definitionem infallibilitatis pontificiae; exinde Patres huic definitioni adversantes, sicuti et alii definitioni faventes, separatim de candidatis in deputationem eligendis tractabant.

Ex sessionum actis et ex commentariis diurnis cuiusdam Patris deputatorum sequentia desumpta sunt (115): «Ex illis autem Patribus, qui infallibilitatem definiri volebant, aliqui primo cum

(107) G. CORPATAUX, *Cosandey* = *Historisch-biographisches Lexikon der Schweiz* II (1924) 630.

(108) In AG XLV 2 conservantur multae epistulae Rev.mi Cosandey ad RM Mauron ex ann. 1855-1882.

(109) Ed. Douglas in notitiis de vita P.is Mauron p. 6; AG XLV 1. - In *Cronaca della Casa generalizia* I non invenimus notitias de hac commoratione.

(110) Cfr *Collectio Lacensis* VII 1054 b; etiam 1050 c.

(111) In *Cronaca della Casa in Monterone, 1815-1891*, nullam notitiam de hospitibus ratione Concilii invenimus.

(112) Mauron ad Pecorelli, Roma 29 X 1869. - AG Pr.N VIII 14.

(113) Hoc desumimus ex eo, quod die 13 I 1870, biduo ante redditum Neapolim salutandū causa prandio in domo monteronensi intervenit. - *Cronaca della Casa di Monterone* 164.

(114) Mauron ad Kockerols, Roma 24 XI 1869. - AG Pr.B I.

(115) *Collectio Lacensis* VII 1046.

Em.mo Cardinali de Angelis, qui eo tempore non iam inter praesides Concilii erat, de nominibus eligendorum deliberabant; deinde Adm. Rev.mum P. Generalem Congregationis SS. Redemptoris regarunt, ut sibi Episcopos, qui definitioni favebant, in aliquam eius Congregationis domum convocare permetteret. Qua venia impetrata, Episcopi variarum nationum plus quadraginta in principem Congregationis SS. Redemptoris domum (Villa Caserta) conve-nerunt, ut de electione facienda consultarent. Ab his igitur com-muni consilio statutum est, nullum esse eligendum, quem a defi-nitione infallibilitatis alienum esse constaret; Episcopos autem ex diversis nationibus diligendos; eorum nomina Archiepiscopo West-monasteriensi tradenda. Sic iam paucis post diebus eligendorum numerus, qui etiam Em.mo Cardinali de Angelis placuit, erat confectus, eorum index lithographice descriptus et inter amicos Episcopos distributus, qui eum cum aliis communicarent. Quo facto, die 14 dec. 1869 in congregazione generali maximo suffra-giorum numero omnes et soli electi sunt, quorum nomina in illo indice proposita erant, qui infallibilitatis definitioni aut favebant aut saltem non aperte obnitezabantur» (116).

Ex iis quae narrat Card. Manning (117) desumimus, Exc.mos Ign. de Senestréy (Regensburg), Franc. Roullet de la Bouillerie (Carcassone), Vict. Dechamps (Malines), Conr. Martin (Pader-born) (118), Henr. Manning (Westminster) quadam vice mense dec. 1869 in Domo nostra generalicia convenisse et postea ibi ad concessum pleniorum plus quam 40 Patres invitasse. Erronee invitatus fuit quoque Exc.mus Ioan. Greith (St. Gallen), adver-sarius definitionis, qui quidem non ipse intervenit, sed duos alios episcopos — etiam infallibilitati aversos — misit. Quando hi conspiciebant praesentiam suam minime gratam esse aliis Patribus, mox recedebant (119).

Etiam de confiendo libello, quo definitio infallibilitatis a Con-cilio peteretur, atque de ipsa componenda formula definitionis plu-ries in domo nostra actum est a quibusdam Patribus. Maxime no-tus est ille concessus diei 23 dec. 1869, cui intervenierunt Exc.mi Henr. Manning (Westminster), Vict. Dechamps (Malines), Georg. Stahl (Würzburg), Ign. de Senestréy (Regensburg), Franc. Leon-rod (Eichstätt), Conr. Martin (Paderborn), Mich. Heiss (La Cros-

(116) Patres 24 delecti sunt, inter quos Exc.mus Dechamps. - *Ibid.* 712-713.

(117) E. PURCELL, *Life of Cardinal Manning*, London 1892, II 453.

(118) De necessitudine et amicitia Exc.mi Conradi Martin cum nostra Congregatione cfr *Analecta* 17 (1938) 37-38.

(119) Cfr GRANDERATH, o. c. II 69.

se, Wisconsin), Nic. Adames (Vic. ap. de Luxemburg), Petr. de Preux (Sion), Steph. Marillley (Lausanne et Genève), Leo Meurin SI (Vic. ap. de Bombay) ad schemata examinanda. Exc.mi Vinc. Gasser (Brixen; Bressanone), Ioan. Zwerger (Seckau) et Bened. di Riccabona (Trient; Trento), qui etiam vocati fuerant, intervenire recusarunt, et ad ulteriores concessus non iam sunt invitati (120).

Aliae sessiones Patrum Concilii certe in Villa Caserta habitae sunt, sed indubias indicationes in documentis non invenimus (121); nec nobis datum est determinare exacte numerum congresuum (122).

Concessus habebantur in illo conclavi, quo ad communem religiosae familiae recreationem conveniebatur, ibique die 8 ian. 1907 iussu Rectoris Maioris Mattheiae Raus (123) lapis commemorativus positus est (124) cum sequenti inscriptione a Patre Reuss (125) composita (126) :

CONCILIVM · VATICANVM · DVM · CELEBRARETVR

HOC · IN · CONCLAVE · DELIBERANDI · CAVSA · HAVD · RARO · CONVENERVNT
DELECTI · E · DIVERSIS · GENTIBVS · EPISCOPI · DOCTRINA · AVCTORITATE · INSIGNES
TEMPVS · ADVENISSE · RATI · A · DIVINA · PROVIDENTIA · PRAESTITVTVM

QVO

INFALLIBILE · ROMANI · PONTIFICIS · MAGISTERIVM

INTER · DOGMATA · CATHOLICA · REFERRETVR

HVNC · LAPIDEM · PONI · IVSSIT · MATHIAS · RAVS · SODALIVM · A · SS. RED · RECTOR · SVPREMVS
A. MDCCCCVI
IN · HAC · AVLA · PRISTINAE · IN · LOCO · EXSTRVCTA · REPOSITVS · ANNO · MCMXXXII

7. - *Praelati visitantes RM Mauron.*

Iam longe ante initium Concilii RM Mauron praevidebat, multos episcopos occasionem commorationis romanae secuturos esse ad

(120) *Collectio Lacensis VII* 1696 b. - Cfr GRANDERATH, o. c. II 137.

(121) In *Cronaca della Casa generalizia I* 107 notatur post mentionem factam de concessu pro conficiendo libello petitionis infallibilitatis: « Parimente qui ancora si formò dai vescovi spagnuoli il progetto della domanda di priorità ».

(122) In lapide commemorativo dicitur, quod *haud raro convenerunt.*

(123) Notitiae biographicae in *Spic. hist.* 2 (1954) 268 n. 138.

(124) *Cronaca della Casa generalizia III* (1906-1907) sub die.

(125) De P.e Francisco Xav. Reuss (1842-1925), linguae latinae optime gnaro, vide ea quae scripsit Rev.mus Hamletus Tondini in *Spic. hist.* 4 (1956) 156-173.

(126) Ultimi epigrammatis versi postea in lapide adjuncti sunt et quidem an. 1950 iussu RM Leon. Buijs. - Prius lamina a RM Patr. Murray apposita post renovationem Domus generaliciae haec facta commemorabantur; cfr *Analecta* 17 (1938) 38.

ipsum adeundum (127), et revera quidam eorum paulo post adventum eum inviserunt (128); ultimis diebus ante initium Concilii eorum numerus tantopere auctus erat, ut fere totum tempus his visitationibus requireretur: « L'assicuro che ora sono occupatissimo e non trovo un momento di tranquillità. I vescovi specialmente mi assediano e d'ordinario vengono per trattare affari, il che accresce a dismisura i miei pensieri e le mie sollecitudini » (129). - Ex una parte hoc onus Superiori generali quodam modo impedimento erat in gubernio quotidiano Congregationis, sicuti iam P.i Pecorelli scripserat, sed ex alia parte redundabat in bonum Congregationis, quapropter id ex animo suscepit, eo vel magis quia non semel causa magni solatii ipsi erat (130).

Initio episcopi conveniebant RM Mauron maxime, ut de rebus Congregationis cum ipso agerent; gratias agentes pro bono a nostris facto in eorum dioecesibus et petentes novas fundationes ac maiorem numerum operariorum. Mox vero, « pro bona opinione, qua omnibus probabatur, et vasta etiam publici Ecclesiae regiminis scientia, quam praesertim ex intima cum Em.mo Cardinali de Reisach (131) consuetudine acquisierat (132), quotidie a Concilii Patribus conveniebatur » (133), ut de aliis negotiis, praesertim ad res Concilii spectantibus, cum eo tractarent.

In his colloquiis RM Mauron praecipue suam partem contribuit causae infallibilitatis pontificiae, ut postea Card. Manning (134) in magnam ipsius laudem quam apertissime expressit, et in biographia P.is Mauron notatur (135): « C'était le 6 décembre 1874 (136);

(127) Mauron ad Pecorelli, Roma 29 X 1869. - AG Pr.N VIII 14.

(128) Mauron ad Berruti, Roma 14 XI 1869: « Sono già arrivati non pochi vescovi e perciò crescono ogni giorno le mie occupazioni ». - AG Pr.N I.

(129) Mauron ad Berruti, Roma 5 XII 1869. - Ibid.

(130) Mauron ad Kockerols, Roma 17 XII 1869: « Tous les évêques en général n'avaient pas de louanges. Ce serait vraiment à en concevoir de l'orgueil, si je ne connaissais pas nos petites misères, et si je ne savais pas que c'est bien plus la bénédiction divine sur notre Institut qui produit ce grand bien, que nos propres mérites et nos faibles travaux ». - AG Pr.B I.

(131) RM Mauron et Card. Carolus Augustus von Reisach magna confidentia et amicitia iuncti erant et crebro convenerunt, ut patet ex diversis documentis in AG. - Reisach e vita cessit die 22 XII 1869 in conventu CSSR de Contamine-sur-Arve. Cfr GRANDERATH, o. c. III 747.

(132) « N[icola Mauron] medesimo, come confidente del Card. di Reisach, era ammesso in molte questioni riguardanti il governo generale della Chiesa ». Ita Ed. Douglas in suis notitiis de vita P.is Mauron p. 6. - AG XLV I.

(133) [A. WALTER], *Villa Caserta*, Roma 1905, 96.

(134) Ex facto quod Manning RM Mauron adivit pro sacramentali absolutione, quando Romae degit, patet etiam ipsius veneratio et observantia. - Douglas in notitiis de vita P.is Mauron p. 6.

(135) F. DUMORTIER CSSR, *Le Révérendissime Père Nicolas Mauron...*, Paris [1901], 104-105. - Etiam J. KREBS CSSR, *Lebensgeschichte des hochwürdigsten P. Nikolaus Mauron...* Nach dem Französischen, Dülmen i.W. 1905, 95.

(136) Continuans narrationem P. Dumortier dicit P.em Rob. Coffin, tunc Sup. Prov.

dans la maison des Rédemptoristes de Clapham (Angleterre) on célébrait la fête du P. Mauron. Le cardinal voulut honorer cette fête de sa présence; il dîna au réfectoire des religieux, et lorsque la santé du Père Général fut proposée, il dit combien il était heureux d'avoir cette occasion d'exprimer tout ce que lui et tant d'autres Pères du Concile devaient au P. Mauron. Il rappela l'aide que celui-ci leur avait donnée dans la lutte pour la définition de l'infalibilité du pape; il ajouta que, lorsque le courage commençait à leur manquer et que l'opposition semblait triompher, on allait *se remonter* à la Villa Caserta chez le Père Général des Rédemptoristes, et que pour lui personnellement, *il devait beaucoup* au P. Mauron. »

In signum gratitudinis et venerationis erga P.em Mauron etiam interpretandum videtur esse factum, quod tam magnus numerus Patrum Concilii in ecclesia Domui generaliciae annexa incuruentum Sacrificium Deo offerre voluit in festo B.M.V. de Perpetuo Succursu et in festo S.i Alfonsi. Die 29 maii, festo B.M.V. de Perpetuo Succursu, septem episcopi et multi sacerdotes celebrarunt (137); die S.o Alfonso sacro venerunt quinque cardinales, septem episcopi, decem Superiores generales Ordinum, inter quibus RR.mi PP. P. Beckx SI, V. Jandel OP, Petrus a Virgine Perdolente CP, A. Teppa O.Barn., multique sacerdotes ex clero saeculari et regulari (138). Nec ipse Summus Pontifex alienus esse voluit huic festivitati: « Per corona di sì bella festa ci mandò il Papa con una finezza meravigliosa una canestra piena di fragole di campagna, cosa rarissima in una stagione così calda. Molto più rilevante poi è il regalo conceduto pochi giorni dopo dal Sommo Pontefice alla nostra chiesa, quello cioè de' marmi necessarj all'abbellimento del santuario, i quali ci saranno somministrati a mano a mano secondo verranno scoperti nell'antico Emporio de' Romani » (139).

Numerus episcoporum, qui occasione Concilii P.em Mauron adierunt, fuit plus quam trecentum secundum Walter, qui allegat pro sua affirmatione quandam libellum memorialem ipsius P.is Mauron (140). Hunc libellum in archivo nostro generali invenire non potuimus; conservatur tamen folium plicatum in quo a P.e

Anglicae, festivitati interfuisse. Notamus tamen P.em Coffin a die 22 X 1874 usque ad diem 4 II 1875 Romae degisse, uti patet ex notitiis in *Cronaca della Casa generalizia I* 133 et 134.

(137) *Cronaca della Casa generalizia I* 109.

(138) *Ibid.* 111-112.

(139) *Ibid.* 112. - Propter mox mutatum gubernium urbis Romae haec donatio ad effectum non est perducta.

(140) [A. WALTER], *Villa Caserta*, Roma 1905, 96.

Mauron m.p. notata sunt nomina 126 Patrum Concilii, qui «Domum nostram praesentia sua semel vel saepius honoraverunt» (141).

8. - *Gaudium in Congregatione
de dogmatica definitione infallibilitatis pontificiae.*

Quando die 18 iulii 1870 solemniter accepta fuit in Concilii suffragio constitutio *Pastor aeternus*, fere omnes Patres Domus generaliciae in Basilica S.i Petri aderant; RM Mauron in altiori suggestu (142), insignioribus viris reservato, et alii in spatio omnibus aperto, «con una gioia indicibile, applaudendo col cuore, colla voce e colle mani, ad esempio de' Reverendissimi Padri, a questa promulgazione» (143).

Sed non solum confratres Romae degentes gaudium de infallibilitate pontifica definita exprimebant; in multis epistulis undique provenientibus prorsus idem sensus patet. Sit exemplum quod superior Provinciae Anglicae scripsit: «I join with his Paternity and all the family of our H. Fr. Alphonsus and with Holy Church in thanksgiving for this wonderful victory of Divine Truth» (144). Superior Provinciae Belgicae scripsit Nuntio apostolico: «Je m'empresse de venir au nom de tous mes frères de la Province Belge déposer à vos pieds l'expression de notre foi et de notre joie ... Votre Excellence connaît les enfants de St. Alphonse. Je crois inutile de dire avec quelle sainte allégresse ils accueilleront partout la nouvelle de la mort du Gallicanisme, qui sera aussi, il faut l'espérer, la mort du Libéralisme catholique» (145).

9. - *Nomen et auctoritas S.i Alfonsi in Concilio.*

Gaudium magnum de definita infallibilitate pontifica apud filios S.i Alfonsi etiam proveniebat ex hoc, quod Pater eorum doctrinam nunc dogmatice Ecclesiae propositam semper docuerat

(141) AG XLIII I. - Quamquam haec tabula certo est incompleta — alia nomina inveniuntur ex.gr. in *Cronaca della Casa generalizia* I — eam transscribimus in Appendice n. 2.

(142) Notatur RM Mauron ipso Concilio non interfuisse, quia ante *Codicis Iuris Canonici* promulgationem an. 1817 tantum Moderatores supremi Ordinum religiosorum convocabantur, non autem omnium Religionum clericalium exemptarum, uti nunc in iure stabilitum est (can. 223 § 1, 4°).

(143) *Cronaca della Casa generalizia* I III.

(144) Coffin ad Douglas, Clapham 23 VII 1870. - AG XLII Coffin.

(145) Kockerols ad Exc.mum Iac. Catani, Bruxelles 20 VII 1870. - *Chronica Provinciae et Collegiorum [Prov. Belgicae]* VII 351-352.

et strenue defenderat (146), ita ut in ipsa Concilii aula allegari meruisset tamquam Doctor «per excellentiam» pontificiae infallibilitatis (147).

Iam initio tractationis de auctoritate Summi Pontificis praelati Utriusque Siciliae Regni in libello, quo dogmaticam definitiōnem postulaverunt, inter theologos primo ad S. Thomam et post eium ad S. Alfonsum provocaverunt, ac desiderium expresserunt, ut definitio «ipsissimis verbis S. Alphonsi» sanciretur (148). Larga diffusio libri *Du Pape et du Concile*, a P.e Jacques CSSR editi, in quo tractatus S.i Alfonsi de argumento collecti habebantur, atque Breve laudativum editori datum a Summo Pontifice die 5 ian. 1870, maxime contribuerunt, ut auctoritas Alfonsi apud Patres augeretur, sicuti supra indicavimus (149). Etiam definitionis adversarii huius rei consciī erant : «On n'a pas oublié le rôle important qui revient à saint Alphonse de Liguori dans l'affaire de l'infalibilité. Ses ouvrages, qui forment aujourd'hui la base de l'enseignement théologique classique, sont le grand arsenal des partisans de la définition.» (150). Hi, ut sponte intelligitur, doctrinam S.i Alfonsi impugnabant et in genere auctoritatem eius in re theologica imminuere conabant. Nemo melius quam Exc.mus Dechamps doctrinam sui Patris exposuit (151) et contra ea quae obiciebantur defendit (152).

Figura S.i Alfonsi certo magna luce refulsit tempore Concilii Vaticanī I, et aestimatio doctrinae eius tunc notabiliter aucta

(146) Hic non est locus exponendi doctrinam S.i Alfonsi de potestate Romani Pontificis. Remittimus ad biographias maiores S.i Alfonsi et varia studia de eius doctrina, prae-cessim : G. CACCIATORE CSSR, *S. Alfonso de' Liguori e il Giansenismo...*, Firenze [1944], Cap. V, pp. 301-342 : La costituzione della Chiesa. - Et. NGUYEN-TIN CSSR, *Doctrine de S. Alphonse de Liguori sur le pouvoir suprême et infaiillible du Pontife Romain*; Machina dactyl. scriptum, 1953; Dissertatio in Fac. theol. Pont. Inst. « Angelicum ». - D. SHARROCK CSSR, *The Theological Defense of Papal Power by St. Alphonsus de Liguori*; Washington, Cath. Univ. of America Press, 1961; Dissertatio in Fac. theol. Univ. Cath. de Washington.

(147) Mauron ad Berruti, Roma 23 V 1870: «... per esser S. Alfonso il Dottore per eccellenza dell'infalibilità pontificia, e come tale ci viene citato nell'aula conciliare». AG Pr.N I. - Vide etiam quae Exc.mus Payá y Rico dixit de auctoritate S.i Alfonsi in octogesima congregazione generali, die 1 VII 1870 habita, allegata apud R. TELLERFA, *S. Alfonso M. de Ligorio II*, Madrid 1951, 941.

(148) *Collectio Lacensis* VII 934 c.

(149) Supra § 2.

(150) Ce qui se passe au Concile p. 165. - Est opusculum sine frontispicio editum; in fine notatur « 27 avril 1870 ». Cfr *La Civiltà Cattolica* an. 21, serie VII, vol. II (1870 III) 385-404.

(151) Dechamps doctrinam a se expositam quasi ut commentarium doctrinae S.i Alfonsi proposuit : « Un saint et savant théologien, le plus fidèle et le plus puissant écho de la tradition dans les temps modernes, S. Alphonse de Liguori, résume ainsi tout ce que nous venons da dire ». - V. DECHAMPS, *L'infalibilité et le concile général*, Paris-Malines 1869, 89.

(152) Cfr *Chronica Provinciae et Collegiorum [Prov. Belgicae]* VII 320-321.

fuit apud episcopos et theologos (153), ita ut RM Mauron concludere potuerit: «Dopo la felice proclamazione del dogma dell'infallibilità pontificia, il momento è assai propizio [per ottenere il suo Dottorato]» (154). Exc.mus Ios. Fessler, episcopus de St. Pölten, Concilii secretarius, dixit Pium IX maxime propensum esse S.o Alfonso doctoratum conferre (155), post omnia quae ad successum Concilii contribuerat; id quod etiam ipse Summus Pontifex privatim P.i Mauron communicavit (156). - In sessione S. Rituum Congregationis diei 20 aug. 1870 causa delata fuit pro ulteriori examine (157), sed non multo post, die 11 martii 1871, Cardinales sacris tuendis ritibus praepositi votum affirmativum pro concessione tituli Doctoris Ecclesiae S.o Alfonso dederunt, quod votum Pius IX die 23 eiusdem mensis confirmavit.

APPENDIX

I. - Epistula Pii PP. IX ad Exc.mum Ioan. Bapt. Swinkels, Roma 26 IV 1871. - Conservatur in Arch. Curiae de Paramaribo A 51.

Debitas gratias agimus Exc.mo Stephano Kuijpers CSSR, hodierno Ordinario de Paramaribo, qui nobis humanissime copiam epistulae, praedecessori suo missae, suppeditavit.

PIUS PAPA IX

Venerabilis Frater salutem et Apostolicam Benedictionem.

Observantissimas tuas accepimus litteras, die 4 elapsi Januarii datas, quibus intimum tuae fidei obsequium erga ea omnia et singula, quae ab Oecumenico Vaticano Concilio in suis solemnis sessionibus declarata et promulgata sunt, diserte pure ac simpliciter profiteris, ac singulariter id etiam facis erga dogmaticam definitionem, quae sessione ejusdem Concilii quarta de infallibili Romanorum Pontificum Magisterio in rebus fidei et morum dijudicandis prolata fuit.

Hoc eximium tui animi tuaeque adhaesionis testimonium, vere dignum catholico sacrorum antistiti, gratissimum Nobis extitit idque praeterea claros ob sensus, quos Nobis in tuis litteris exprimis, majorem etiam a Nobis meretur commendationem. Dum vero Nostras hac de re tibi laudes, Ven. Frater, ex animo tribuimus, intimo quoque affectu prosequimur significationes doloris et dilectionis tuae, quas Nobis in iisdem litteris exhibuisti, tuas pro-

(153) Berruti ad Mauron, Napoli 9 VIII 1870: «Questo Em.mo Arcivescovo [X. Riario-Sforza], nell'andargli a far visita dopo il suo ritorno dal Concilio, mi fece mille elogi di S. Alfonso, specialmente per la dottrina dell'infallibilità». - AG Pr.N I.

(154) Mauron ad Berruti, Roma 23 VII 1870. - Ibid.

(155) Kassewalder ad Mauron, Wien 13 VIII 1870. - AG Pr.A II.

(156) Mauron ad Berruti, Roma 23 VII 1870: «Anche il S. Padre è divenuto favorevole, come egli stesso mi disse». - AG Pr.N I.

(157) Mauron ad Kockerols, Roma 23 VIII 1870. - AG Pr.B I.

testationes adjiciens adversus sacrilega facinora, quae impii homines contra iura Nostra et hujus Apostolicae Sedis vi armisque perpetrarunt. Quoniam vero in ea quam patimur tribulatione nullum Nobis majus solatium esse potest quam fervidae preces filiorum Nostrorum, quae ad Divinam Majestatem exorandam non intermisso studio adhibentur, pergratum Nobis fuit intelligere nihil tibi, Ven. Frater, ac tuis adjutoribus tuique istius Vicariatus fidelibus cordi esse, quam in hoc pietatis officio perseverare, ut tandem miserations Domini effulgeant super Ecclesiam, Sponsam suam, quam Ipse permisit affligi, ut in conspectu suo pulchrior appareat.

Non omittimus autem Nos invicem, Ven. Frater, tibi omnia superna gratiarum munera adprecari, ut ministerium tuum salutariter implere possis, ac misericordiarum Patrem pariter rogamus, ut istos fideles sua potenti protectione custodiat, ac sanctissima nostra Religio isthic majora in dies capiat incrementa. Interim praecipuae Nostrae erga te benevolentiae testem et supernorum munerum auspicem Apostolicam Benedictionem tibi ipsi, Ven. Frater, cunctisque tui Vicariatus sacerdotibus et fidelibus toto cordis affectu peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die 26 Aprilis An. 1871

Pontificatus Nostri Anno Vicesimoquinto

Pius PP. IX.

2. - Tabula 126 Patrum Concilii, « qui Domum nostram praesentia sua semel vel saepius honoraverunt », ab ipso Rectore Maiore Nic. Mauron exarata.
- Conservatur in AG XLIII 1.

Tabula exarata est — ut videtur — secundum ordinem chronologicum, quo praelati Villam Casertam adierunt. Praferimus tamen in transcriptione nomina distribuere potius secundum ordinem hierニックum et alphabeticum, addentes tamen unoquoque nomini numerum sub quo a P.e Mauron notatur.

Cardinales

HOHENLOHE Gustavus von. - 117.

MONACO LA VALLETTA Raphael. - 121.

PITRA Ioannes Bapt., OSB. (158). - 111.

RIARIO-SFORZA Xystus, Archiep. Neapolitan. (Napoli, Regno delle Due Sicilie, Italia). - 86.

Patriarchae

ANTICI-MATTEI Rogerius dei Marchesi, Constantinopolitan., rit. lat. - 109.

BRUNONI Paulus, Antiochen., rit. lat. - 1.

Archiepiscopi

ATTAR Petrus, Amiden. (Diarbekir s. Amida, Mesopotamia), rit. chaldaic. - 108.

(158) Card. Pitra etiam ante et post Concilium semel atque iterum Domum generalicam visitavit, ibique quibusdam vicibus exercitia spiritualia annua peregit. Cfr *Cronaca della Casa generalizia I* 127 et alibi. - De devotione eius erga Dei Matrem sub titulo de Perpetuo Succursu in nostra ecclesia veneratam, cfr *Analecta* 13 (1934) 119 et 16 (1937) 33.

- CLARET Y CLARÁ Antonius, Traianopolitan. i.p.i. (159). - 55.
 DE BIANCHI DOTTULA Iosephus, Tranen., Nazaren. et Barulen. (Trani, Nazaret e Barletta, Regno delle Due Sicilie, Italia). - 83.
 DECHAMPS Victor, CSSR, Mechlinien. (Mechelen s. Malines, Belgique). - 3-
 ESCALADA Marianus, de Buenos Ayres (Argentina). - 77.
 EVRE Carolus, Anazarben. i.p.i., Delegatus apost. Scotiae. - 119.
 LA TOUR D'AUVERGNE-LAURAGUAIS Carolus de, Bituricen. (Bourges, France). - 97.
 MANNING Henricus, Westmonasterien. (Westminster, England). - 2.
 MAUPAS Petrus, Iadren. (Zara, Dalmatia). - 91.
 MÉRODE Franciscus Xav. de, Melitenen. i.p.i. - 72.
 PEDICINI Franciscus, Baren. (Bari, Regno delle Due Sicilie, Italia). - 27.
 REGNIER Renatus, Cameracen. (Cambrai, France). - 64.
 ROSSI VACCARI Antonius, Collossen. i.p.i. - 84.
 SANT'ALEMANY Iosephus, OP, S. Francisci (San Francisco, California, U.S.A.). - 51.
 SCHAEPPMAN Andreas, Ultraiecten. (Utrecht, Nederland). - 23.
 SCHERR Gregorius von, OSB, Monacen. et Frisingen. (München-Freising, Bayern, Deutschland). - 10.
 ZWYSEN Ioannes, iam Ultraiecten. (Utrecht), nunc Episc. Buscoducen. ('s Hertogenbosch, Nederland). - 30.

Episcopi

- ALLOU Augustus, Melden. (Meaux, France). - 44.
 BAGNAUD Stephanus, Bethlemitan. i.p.i. - 58.
 BECKMANN Ioannes, Osnabrugten. (Osnabrück, Preußen, Deutschland). - 52-
 BRACQ Henricus, Gandaven. (Gent s. Gand, Belgique). - 38.
 BRADY Ioannes, Perthen. (Perth, West Australia). - 68.
 BUTLER Georgius, Limericen. (Limerick, Ireland). - 69.
 CAIXAL Y ESTRADE Iosephus, Urgellen. (Urgel, España). - 22.
 CANOSSA Aloysius dei Marchesi di, Veronen. (Verona, Venezia, Italia). - 92.
 CARRION Paulus, OFMCap., de Puerto Rico (S. Juan de Puerto Rico, Indias Occidentales Españoles). - 16.
 CAVEROT Ludovicus, S. Deodati (St-Dié, France). - 100.
 CHADWICK Iacobus, Hagulstaden. et Novocastren. (Hexham and Newcastle, England). - 54.
 CONATY Nicolaus, Kilmoren. (Kilmore, Ireland). - 67.

(159) Iam ante Concilium S. Antonius Claret saepe RM Mauron adiit, ut ille refert in epistula diei 3 VIII 1869 ad P.em Lojodice, Madriti degentem: « Ieri abbiamo celebrato la festa di S. Alfonso, e fra tanti altri venne a dir la Messa il santo Arcivescovo di Traianopoli, il quale viene spesso a visitarmi, e ci mostra un affetto particolare ». AG Pr.Hp II. - De peculiari veneratione S.i Antonii Claret erga S. Alfonsum cfr TELLERÍA, S. Alfonso II 929-930: « veneró a San Alfonso como a su dechado y modelo. »

- CORNTHWAITE Robertus, Beverlacen. (Beverley, England). - 29.
- D'AMBROSIO Franciscus Xav., Muran. (Muro, Regno delle Due Sicilie, Italia). - 113.
- D'AVANZO Bartholomaeus, Calven. et Theanen. (Calvi e Teano, Regno delle Due Scilie, Italia). - 90.
- DE GOESBRIAND Ludovicus, Burlingtonen. (Burlington, Vermont, U.S.A.). - 122.
- DELALLE Ludovicus, Ruthenen. (Rodez, France). - 61.
- DEL PRETE-BELMONTE Iosephus, Thyatiren. i.p.i. - 89.
- DEMERS Modestus, Vancouverien. (Vancouver, Britsh Columbia). - 107.
- DOMENEC Michael, Pittsburgen. (Pittsburgh, Pennsylvania, U.S.A.). - 53.
- DONEY Ioannes, Montis Albani (Montauban, France). - 45.
- DOURS Ioannes, Suessionen. (Soissons, France). - 102.
- DREUX-BRÉZÉ Petrus de, Molinen. (Moulins, France). - 11.
- DUBAR Eduardus, SI, Canathen. i.p.i., Vic. apost. Petschili orientalis (China). - 93.
- DUBUIS Claudius, Galvestonien. (Galveston, Texas, U.S.A.). - 125.
- DUPONT DES LOGES Paulus, Meten. (Metz, France). - 8.
- EBERHARD Matthias, Treviren. (Trier, Preußen, Deutschland). - 42.
- ELDER Guillelmus, Natchez. (Natchez, Mississippi, U.S.A.). - 105.
- ESTEVEZ DE TORAL Iosephus, Conchen. (Cuenca, Ecuador). - 33.
- EWIJK Petrus van, OP, Camacen. i.p.i., Vic. apost. de Curaçao (Nederlandse Antillen). - 21.
- FAICT Ioannes, Brugen. (Brugge s. Bruges, Belgique). - 49.
- FANELLI Dominicus, Dianen. (Diano, Regno delle Due Sicilie, Italia). - 34.
- FILIPPI Aloysius, OFMRef., Aquilan. (Aquila, Regno delle Due Sicilie, Italia). - 66.
- FOULON Iosephus, Nanceyen. et Tullen. (Nancy et Toul, France). - 65.
- FURLONG Thomas, Fernen. (Ferns, Ireland). - 85.
- GALLO Franciscus, Abellinen. (Avellino, Regno delle Due Sicilie, Italia). - 26.
- GARRELON Ephrem Maria, OCD, Namesin. i.p.i., Vic. apost. de Quilon (India). - 114.
- GASSER Vincentius, Brixinen. (Brixen, Tirol, Österreich). - 43.
- GRANT Thomas, Southwarcen. (Southwark, England). - 47.
- GRAVEZ Theodorus, Namurcen. (Namur, Belgique). - 12.
- GREITH Ioannes Bapt., S. Galli (St. Gallen, Schweiz). - 41.
- HEISS Michael, Crossen. (La Crosse, Wisconsin, U.S.A.) - 32.
- HENNI Ioannes, Milwauchien. (Milwaukee, Wisconsin, U.S.A.). - 9.
- KERRIL AMHERST Franciscus, Northantonien. (Northampton, England). - 123.
- KETTELER Guillelmus von, Moguntin. (Mainz, Hessen, Deutschland). - 4.
- KOBES Aloysius, Methonen i.p.i., Vic. apost. de Senegambia. - 87.

- KREMENTZ Philippus, Varmien. (Ermland, Preußen, Deutschland). - 76.
- LABIS Gaspar, Tornacen. (Tournai, Belgique). - 59.
- LACHAT Eugenius, CPPS, Basileen. (Basel-Solothurn, Schweiz). - 28.
- LANGEVIN Ioannes, S. Germani (Rimouski, Québec, Canada). - 124.
- LASPRO Valerius, Gallipolitan. (Gallipoli, Regno delle Due Sicilie, Italia). - 37.
- LEONROD Franciscus von, Eystetten. (Eichstätt, Bayern, Deutschland). - 35.
- LEQUETTE Ioannes Bapt., Atrebaten. (Arras, France). - 63.
- LYNCH Patricius, Carolopolitan. (Charleston, Carolina, U.S.A.). - 78.
- MCCABE Cornelius, CM, Ardagaden. (Ardagh, Ireland). - 24.
- MCCLOSKEY Guillelmus, Ludovicopolitan. (Louisville, Kentucky, U.S.A.). - 115.
- MCDONALD Ioannes, Nicopolitan. i.p.i., Vic. apost. Scotiae septentrionalis. - 120.
- MACEDO COSTA Antonius de, Belemen. de Pará (Belém do Pará, Brasil). - 110.
- MCINTYRE Petrus, Carolinopolitan. (Charlottetown, New Scotland, British North America). - 80.
- MCKINNON Colinus, Arichaten. (Arichat, New Scotland, Britisch North America). - 81.
- MAGNIN Claudius, Annecien. (Annecy, France). - 73.
- MARCHICH Georgius, Cataren. (Cataro, Dalmatia). - 94.
- MARILLEY Stephanus, Lausanan. et Geneven. (Lausanne et Genève, Suisse). - 5.
- MARTIN Augustus, Natchitochesen. (Natchitoches, Louisiana, U.S.A.). - 74.
- MARTIN Conradus, Paderbornen. (Paderborn, Preußen, Deutschland). - 14.
- MATEROZZI Vincentius, Ruben. et Bituntin. (Ruvo e Bitonto, Regno delle Due Sicilie, Italia). - 99.
- MAUPOINT Amandus, S. Dionisii sive Reunionis (La Réunion, insula in Oceano Indiano). - 18.
- MELCHER Iosephus, Sinus Viridis (Green Bay, Wisconsin, U.S.A.). - 40.
- MERMILLOD Gaspar, Hebron. i.p.i., Auxil. Geneven. (Genève, Suisse). - 39.
- MEURIN Leo, SI, Ascalonen. i.p.i., Vic. apost. de Bombey (Poona, India). - 71.
- MONTPELLIER Theodorus de, Leodien. (Liège s. Luik, Belgique). - 62.
- MORIARTY David, Kerrien. et Aghadonen. (Kerry and Aghadon, Ireland). - 104.
- NAMSZANOWSKY Adolphus, Agathopolitan. i.p.i., Ordinarius Militum in Berlin (Preußen, Deutschland). - 75.
- NULTY Thomas, Miden. (Meath, Ireland). - 7.
- O'CONNELL Eugenius, Vallispraten. (Grass Valley, California, U.S.A.). - 6.
- ORDÓÑEZ Ignatius, Bolivaren. (Ribobamba, Ecuador). - 19.
- PERSICO Ignatius, OFMCap., Grazianopolitan. i.p.i., a die 20 III 1870 Episc. Savannen. (Savannah, Georgia, U.S.A.). - 57.

- PETTINARI Antonius, OFMObs., Nucerin. (Nocera, Stato Pontificio, Italia). - 112.
- PLANTIER Claudius, Nemausen. (Nîmes, France). - 13.
- PLUYM Iosephus, CP, Nicopolitan. (Nicopoli, Bulgaria), a die 23 II 1870 Archiepisc. Thyanen. i.p.i. - 50.
- POIRIER Carolus, Rosen. (Roseau, in insula Dominica, British West Indies). - 20.
- POWER Nicolaus, Sareptan. i.p.i., Coadi. Episc. Laonen. (Killaloe, Ireland). - 70.
- RAESS Andreas, Argentinen. (Strasbourg, France). - 25.
- RAPPE Amadeus, Clevelanden. (Cleveland, Ohio, U.S.A.). - 60.
- REGNAULT Ludovicus, Carnuten. (Chartres, France). - 118.
- RICCABONA Benedictus di, Tridentin. (Trient s. Trento, Tirol, Österreich). - 21^a.
- RODILOSSI Caietanus, Alatrin. (Alatri, Stato Pontificio, Italia). - 82.
- ROUSSELET Carolus, Sagien. (Séz, France). - 98.
- RUDIGIER Franciscus, Lincien. (Linz, Ober-Österreich). - 116.
- RYAN Stephanus, CM, Buffalen. (Buffalo, New York, U.S.A.). - 31.
- SENESTRÉY Ignatius von, Ratisbonen. (Regensburg, Bayern, Deutschland). - 17.
- SERRA Iosephus, OSB, Daulinen. i.p.i. - 103.
- SHANAHAN Ieremias, Harrisburgen. (Harrisburg, Pennsylvania, U.S.A.). - 106.
- SODO Aloysius, Thelesin. sive Cerretan. (Telese o. Cerreto, Regno delle Due Sicilie, Italia). - 101.
- STAHL Georgius von, Herbipolen. (Würzburg, Bayern, Deutschland). - 36.
- STRAIN Ioannes, Abilen. i.p.i., Vic. apost. Scotiae orientalis. - 88.
- TURNER Guillelmus, Salfordien. (Salford, England). - 46.
- VAUGHAN Guillelmus, Plymuten. (Plymouth, England). - 15.
- VRANCKEN Petrus, Colophonien. i.p.i., Vic. apost. de Batavia (in insula Java, Nederlands Oost-Indie). - 56.
- WILMER Gerardus, Harlemen. (Haarlem, Nederland). - 48.
- WOOD Iacobus, Philadelphien. (Philadelphia, Pennsylvania, U.S.A.). - 96.
- ZAFFRON Ioannes, Sebenicen. (Sebenico, Dalmatia). - 95.
- ZWERGER Ioannes Bapt., Secovien. (Seckau, res. in Graz, Steiermark, Österreich). - 79.

N.B. - In fine praetermittere nolumus actuositatem laudabilem P.is Achillis Desurmont, Superioris Prov. Gallico-Helveticae, qui aestate 1867 ad RM Mauron detulit quaestionem, num Patribus Concilii ope cuiusdam scripti exponi potuerint Missiones ad christifideles, in Concilio proponendae tamquam opus regenerationis et reformationis Ecclesiae. Postquam RM Mauron in epistula sua diei 10 IX 1867 dubium expresserat, num conveniret huiusmodi expositionem diffundere, nihil amplius — saltem publice — in hac re factum esse videtur. — Epistulae conservantur in AG Pr.GH II 1867. Cfr A. GEORGE CSSR, *Le T.R.P. Achille Desurmont*³, Paris 1924, 205-207.